

bezeten van water.

'WE MOETEN WEER ONS EIGEN ETEN GAAN PRODUCEREN'

EEN T-SHIRT HEEFT EEN WATERVOETAFDruk VAN 2700 LITER WATER, EEN APPEL 70 LITER, EEN KILO RUNDVLEES 15.500 LITER, EEN KOP KOFFIE 140 LITER ... WAT BETEKENT DIT? 'De watervoetafdruk is de hoeveelheid waterverbruik plus de hoeveelheid watervervuiling die plaatsvindt bij het maken van een product, gezien over de hele productieketen. Alles wat wordt gemaakt, heeft een watervoetafdruk, want aan alle productieprocessen komt wel water te pas. Direct of indirect. Alleen heeft het één een grotere watervoetafdruk dan het ander. Kijk je naar het totale watergebruik van de mens, dan zit 92% van de watervoetafdruk in de landbouw, 4% in de industrie en 4% in huishoudelijk gebruik. Die van voedsel is dus veel groter dan die van bijvoorbeeld een auto. Voor de productie van een kilo graan is duizend liter water nodig en voor een auto tienduizenden liters water. Dat laatste lijkt veel, maar als je dat getal omslaat naar dagelijks gebruik, is de watervoetafdruk veel kleiner ten opzichte van die van het graan dat je dagelijks gebruikt.'

DUS MINDER DOUCHEN ZET EIGENLIJK GEEN ZODEN AAN DE DIJK? 'Als je nooit meer doucht, bespaar je 50 liter water per dag. Dus dat heeft weinig effect. Als je vegetarisch gaat eten, bespaar je 800 liter water per dag.'

IN WATERRIJK NEDERLAND MAAKT EEN LITERTJE WATER MEER OF MINDER TOCH NIKS UIT? 'Dat is nu juist het probleem: 95% van de watervoetafdruk van de gemiddelde Nederlander ligt buiten Nederland en zit 'm in producten die we importeren. Vaak uit landen die te maken hebben met waterschaarste. We zijn daardoor afhankelijk geworden van waterschaarse gebieden, een afhankelijkheid die je

Water is niet alleen de eerste levensbehoefte van alle soorten op aarde, het is ook nodig om goederen te produceren en het levert energie als waterkracht en biobrandstof. Maar schoon, zoet water wordt steeds schaarser. En ook zijn de watervoorraden ongelijk verdeeld op aarde. Zo'n 4 miljard mensen leeft in gebieden waar een deel van het jaar ernstige waterschaarste optreedt. Arjen Hoekstra, hoogleraar watermanagement aan de Universiteit van Twente, ontwikkelde in 2002 de watervoetafdruk, waarmee een land, bedrijf of persoon inzicht krijgt in zijn of haar waterverbruik en waarmee hij mondiaal furore maakt.

eigenlijk niet wilt. Het is een beter idee om producten gewoon weer in Nederland of Europa te produceren. Riet-suiker bijvoorbeeld wordt bijna altijd geteeld in gebieden waar water schaars is en kost veel meer water dan de suikerbietenenteelt in Nederland. Waarom zou je rietsuiker gebruiken? Suiker is suiker. Nog zoiets: granen importeren we vooral. We hebben maïs, maar dat wordt gebruikt als veevoer. Je kunt best graan in Nederland telen, dat hoeft helemaal niet per se geïmporteerd. In Noord-Europa is land en water genoeg voor granen, maar ook voor andere gewassen. We importeren asperges uit Peru, bonen uit Kenia, soja uit Brazilië en rijst uit India, omdat het daar goedkoper is. Maar duurzaam is het niet.'

WAT IS NODIG? 'Producttransparantie. Als een product transparant is, kom je er achter dat de meeste producten helemaal niet duurzaam zijn en kun je als consument of bedrijf besluiten om dat product wel of niet te kopen. Ook kan dit een prikkel zijn voor bedrijven om hun producten duurzamer te maken.'

WAT GEBEURT ER ALS WE OP DEZE VOET DOORGAAN? Op de lange termijn zal voedsel importeren uit landen met waterschaarste steeds moeizamer gaan, dus moeten we weer gewoon ons eigen voedsel produceren. Niks mis mee, bijna alles is dichtbij huis te produceren.' Lees verder op deliciousmagazine.nl/watervoetafdruk

TOEKOMSTPLANNEN? Arjen Hoekstra is naast het onderzoek druk met het Water Footprint Network, een internationale organisatie die overheden en bedrijven helpt met duurzaam watergebruik.